

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 23 Noevre:

Logica faptelor este elementul cel mai serios și neînfrânt depe lumea aceasta, dar și ea își are ironiile sale.

Cui va fi necunoscută sirguința șovinismului maghiar de a introduce limba maghiară până și în ultima colibă locuită de nemaghiari? Articulul de lege care făcuse atâta șgomot în anul trecut și în o parte a anului curent, punerea în mișcare a deputațiilor române până la tron, discursurile cele celebre din sinul dietei din Budapesta, sînt încă în cea mai vie memorie. Ne aducem foarte bine aminte, cum argumentau cei ce susțineau introducerea limbei maghiare în scoalele populare, aducînd drept pretecest, că este limba statului și că pentru a se înțelege diversele naționalități între sine este de lipsă să vorbească toate unguresce.

Apărătorii articolului de lege susțineau sus și tare, că prin aceasta nu se maghiarisează naționalitățile nemaghiare, pentru că limba lor rămâne intactă în caminele lor, fie-care Român, Neamț și Slav poate vorbi în limba sa cu muierea sa, cu copiii sei, cu tatăl seu și cu muma sa, ba și pe stradă și în piață cu conaționalii sei poate ceti cărți de rugăciune a casă și în biserică, cărți de sciință diare dacă vor fi tipărite în limba lor națională. Va să dîcă limbele naționale au încă destulă sferă în care să se poată desvolta.

În discuțiunile parlamentare din Budapesta în cestiunea armatei unii dintre deputații maghiari și alții dintre membrii casei magnaților nu pot încungiura să nu atingă și cestiunea limbei din armata comună. Este cunoscut, că comanda și administrațiunea armatei comune austro-unguresci este preste tot în limba nemțească. Unii din părinții patriei află că în armata „care se dîce comună, dar în realitate e austriacă elementul maghiar este

suprimat” și „toată armata este un institut de germanizare.” Acesti reprezentanți reclamă așa dar partea ungurescă și cer ca aceasta în sfera legăturii comune să se reformeze conform aspirațiilor maghiare. Este învederat, că domnii respectivi ar fi mulțamiți dacă în toate regimentele din Ungaria s'ar introduce limba maghiară; reforma ar fi după dînsii completă.

Deosebirea între o armată cum este cea comună austro-ungurescă și între statul civil al Ungariei, nu ne îndoim, o va recunoaște fiecare. Și în fine prin introducerea limbei maghiare într'o parte a armatei comune ce scop s'ar ajunge? Nimica alta decât că jumătate din „institutul germanizatoriu” ar deveni „institut maghiarizatoriu”; căci precum se plîng Maghiarii că li se suprimă elementul lor în armata comună, cu același drept s'ar pute plînge toate naționalitățile nemaghiare din Ungaria, că în armata maghiară se suprimă elementele lor. Ba încă cu mai mult drept, pentru că între 44 regimente unguresci 24 sînt în care dispăre elementul maghiar cu totul sau apoi este foarte puțin reprezentat.

Să asemănăm acum procederea și pretensiunea maghiară în stat cu pretensiunea maghiară în armată. Să asemănăm argumentul lor în stat cu argumentul lor în armată și să vedem oare nu este o pură ironie a logiceii faptelor care înfățișază pe aceeași oameni în cea mai crassă contradicere.

Și dacă distingem bine vom afla, că organele care conduc afacerile armatei în proporțiune țin cu mult mai bine compt de elementele naționale din armată. Afară de comandă și administrațiune, în toate regimentele armatei comune, limba majorității este respectată. Instrucțiunea în scoală, chiar regulamentele sînt tipărite în limba națională de care se țin soldații, pe când statul, cu toate că a promis prin lege, nu ne tipăresce

nici o lege și nu ne scrie nici o ordinațiune decât numai în limba maghiară. Rigoarea în privința aceasta merge așa departe încât în adunările municipale, unde între sute de reprezentanți abia sînt 2—3 care pricep bine limba statului, cu multă pierdere de timp, se cetesc protocoale, ordinațiuni etc. în limba aceasta și numai după aceea se interpretează și protocoale și ordinațiuni în limba pricepută de reprezentanți.

Am pute aduce înainte alte împregiurări de pe alte terenuri, cari asemenate cu germanizarea în armată ar fi o nimica pe lângă maghiarizarea în stat.

Ne mulțămim cu atâta, căci și din atâta este destul de învederat, cum șovinismul maghiar vede dedeparte stercul înochiul altuia, ear bârna din al seu propriu nu o vede!

Revista politică.

Sibiu, în 23 Noevre

Fiindcă în Ungaria după cât scim până acum am scăpat cu o crîșă ministerială în idee, să amintim de alta de dîncol de Laita, descoperită până acum numai de diarul Cehilor tineri „Narodni Listy.” După foaia aceasta în cercurile constituționalilor cerculează scirea, că împăratul va denega disoalverea senatului imperial și în cazul când acesta nu ar vota proiectul privitor la armată. Împăratul nu vrea să forțeze prolongirea legii pentru armată pe dege ani, deși dorește votarea legii. Majoritatea centralistică din casa de sus vrea să satisfacă dorinței împăratului. Schmerling și Kutschker pun toate silințele pentru un ministeriu din stînga întărit cu un Polon și un Ceh. În chipul acesta se vor afla două terțialități, care să voteze legea privitoare la armată și se încungiure și conflictul factorilor constituționali. Combinațiunile aceste ale foaiei cehice eschid eventualitatea unui mini-

steriu Hohenwarth, nu eschid însă un compromis cu Polonii și cu Cehii.

După o telegramă de eri în casa deputaților a senatului imperial s'a votat cu 178 contra 152 voturi § 1. al proiectului guvernului privitoriu la armată, după care s'a stabilit statul efectiv de răsboiu de 800,000 soldați până la sfîrșitul anului 1889.

Altă telegramă din Petersburg spune, că imperatul a sosit sănătos eri după ameadi. Salutat cu entusiasm de popor împăratul a tras în sanie deschisă la palatul de earnă, unde numai decât avu loc o doxologie. Flămuri pe toate casele. Mulțimea de pe strade este entusiasmata.

Din Sofia vine scirea, că în Bulgaria situațiunea este foarte problematică. Se vorbesce de alternativa, că sau se va publica dreptul marțial sau principele abdice.

Discursul pronunțat de Gambetta, în Camera deputaților francezi, cu ocasiunea deschiderii corpurilor legiuitoare este următoriu:

„Al doilea Congres național, readucînd în Paris puterile publice, a înapoiat incomparabilei noastre, capitale titlul legitim de care o lipsise multă vreme, dar pe care nu'l putuseră micșora. (Aplause.)

Aduarea suverană, prin acest vot reparator, a restrîns legăturile unității naționale; ea a aședat scaunul guvernului și Camerilor în singurul punct al teritoriului de unde să guverne cu autoritate. (Aplause.)

Ea a vrut să atesteze în ochii lumii încrederea națiunei în patriotismul populațiunei Parisului care rămâne, după atâtea încercări, capul și inima Franceii. (Aplause.)

Ușurați cu desavîrșire de atâtea ostentitoare și dîlnice călătorii, vom pute da în lucrul țerei, oarele sterile pierdute în precedentele noastre sesiuni.

Marea sarcină de reformațiune întreprinsă de d-voastră în ordinea scolară, financiară, economică, militară și politică, va căpeta o nouă impulsione prin stabilirea d-voastre în acest minunat laborator al Parisului, unde vine de se string toate isvoarele

FOIȚA.

O iernare în gheață.

(Traducere din Jules Verne.)
(Urmare)

Jenne-Hardie se afla acum cam sub al douăzeci-și-unulea grad lungime vestică și al șeptedeci și șaselea de lățime nordică, la intrarea în sinul Gaël-Hamkes.

Ioan Cornbutte a făcut dispozițiuni pentru iernare, înainte de toate el căuta un loc adăpostitoriu, în care corabia lui să fie scutită de vînturi mari și de spîrturile cele mari de gheață. Adăpostul acesta nu'l putea afla decât numai lângă uscatul, care după socoteala lui, era cam la dege miluri departe; de aceea s'a decis a face o recunoascere.

În 12 Septemvru căpitanul asociat de Andreiu Vasling, Penellan și de matrozii Gradlin și Turquette, a și pornit la drum. Fie care dintre

dînsii s'a proveșut cu cele de lipsă cam pe două zile; ei nu cugeta că expedițiunea se va prelungi preste terminul acesta. Pentru nopțile, cari aveau să le petreacă în liber, s'au proveșut cu pei de bibol, pentru că să și poată face culcușuri.

Zăpada căduse în masse foarte mari și îi împedeca foarte mult în înaintare, de multe ori se cufunda până în briu. Ei trebuiau să propășască numai cu mare grige de oarece multe crepături în gheață amenințau cu pericol.

Penellan mergea înainte și cu bățul seu ferecat sonda cu grige, fie care afundatură a terenului.

Cam pela cinci oare seara negura începă a fi mai deasă și așa mica trupă a fost constrînsă a resigna dela o procedere mai departe. Penellan a căutat un zid de gheață, care să i adăpostească de vînt și după ce călătorii se restaurară puțin, cu cara ocasiune simțiau foarte mult lipsă de o beatură încălditoare, au întins peile de bibol pe zăpadă, s'au întășurat bine întrênsele, s'au apropiat

cât s'a putut unii de alții și preste puțin au adormit.

Când în dimineața următoare Ioan Cornbutte și soții s'au deșteptat erau acoperiți de o pătură de zăpadă de o urmă de groasă. Din norocire peile îi au scutit bine și așa acoperemîntul iernatec a contribuit ale susținé căldura lor proprie, de oare ce aceasta în astfelu de împregiurări nu putu transpira în afară.

Ioan Cornbutte a dat semnul de plecare, și în sfîrșit cătră ameadi a observat el și soții lui, mai întăiu în conturi nehotărîte și obscure, după aceea mai clar și tot mai clar, litoralul. Pe mal se vedeau bolovani înalți cari se ridicau perpendiculariu. Vîrfurile lor, de forme diverse de diferite înălțimi, înfățișau minunile cristalizațiunei în mesură mare. Când se apropiară marinarii sburară miriade de paseri maritime și câinii de mare întinșipe gheață se retraseră cu toată graba.

„De cojoace și de selbătăcime nu vom duce lipsă, dîcea Penellan.

— Se pare că visita noastră nu

este cea dintăiu visită omenească ce li se face acestor animale, căci almintrea n'ar fi așa selbatece și așa timide!

— Până acum, adause Andreiu Vasling, numai Grönlandianii au călcat pe locurile aceste.

— Nu vîd nici o urmă, observă Penellan, care se suise pe un pisc, nici vreo bătătură și nici cea mai mică colibă! Vîno în sus dle căpitan, strigă el cu țarie; eu vîd de aici un cap de țară, care ne ar adăposti de minune de vînturile de nordost.

— Încoace feciori! dîse Ioan Cornbutte; soții lui îl urmau și acuşi erau toți lângă Penellan. Era cum a dîs Penellan; un cap înalt binîșor se ridica ca un promontoriu spre uscat, care se întorcea eară spre țermure ca un gard, cam de o afundime de un mil. Unii sloi sdrobiți de capul acesta înnotau în sus și în jos în sin și dovediau că marea adăpostită de vînturile cele mai reci încă nu era înghetată.

Locul era minunat pentru iernare; era numai vorba cum se ducă

intelectuale, unde afluez puterile vii ale societății, toate datele politice interioare și esteriore, fecundate de un spirit public a cărui vivacitate nu le alterează nici justetea nici bunul simț. D-voastră ați strins d-lor, ați preparat în deajuns materialuri de reconstrucțiune și ați elaborat multe proiecte. Trebuie să sfârșim.

Conjur comisiunile d-voastre de ași reindoi puterile spre a ne aduce la timp, pe care îl doresc să fie cât de curând, rezultatele discuțiilor lor interioare! La lumina acestei mari tribune, ideile juste, reformele înțeleptesc și practice se vor impune de sinele și statul d-voastră luminat asupra afacerilor sale va vedea în sfârșit răsplătită lungă sa statornicie. (Aplause prelungite).

În îndeplinirea acestor lucrări, credeți d-lor, că scrupulos cuprins în datoriele speciale sarcinei, cu care m'ați onorat, mă voi silii să aduc toată nepărținirea, toată activitatea, tot zelul de care sunt capabil. (Foarte bine, foarte bine!).

Să ne punem deci toți fără rezervă pe lucru, să ne ridicăm deasupra intereselor particulare, să depărtăm incidentele nefolosite sau pasionate, să facem să se aplice toate facultățile și toate silițele noastre spre scopul suprem: mărirea patriei, întărirea republicii; (aplaude prelungite).

Acest discurs a fost viu aplaudat de grupele stângii.

Dieta Ungariei.

În ședința dela 2 Decemvre s'a discutat la ordinea zilei proiectul de lege despre stergerea contribuțiunii pentru servitori, care și cai. Comisiunea financiară a propus suplinirea acestor contribuțiuni prin urcarea contribuțiunii pe câștiguri la loterie.

A. Bujanovics primesce proiectul, cu toate că ar fi dorit ca mai întâiu să se fi desbătut bugetul, căci după desbaterea bugetului deputații s'ar fi putut orienta mai bine în privința contribuțiilor.

I. Hosztinsky primesce proiectul, adaugă însă că ar trebui să se steargă și darea de bilard și jocuri.

D. Irányi ar fi dorit să se steargă mai bine contribuțiunea pe armele de vânat, căci purtarea armelor în Ungaria nu e un lucu ci un mijloc de scutire a vieții și proprietății. Cei ce poartă arme împlinesc o datoriță care de astfel este a statului, ei contribuie la susținerea siguranței publice. Primesce proiectul de lege.

M. Wahrman dice că spriginesc stergerea contribuțiilor de lucu, dar adaugă că principiul contribuțiilor de lucu nu e de ignorat. Noi însă nu am ales o cale practică. Dela introducerea acestor contribuțiuni industria carălor stagnează, au

mai contribuit însă și alți factori la decadența acestui ram de industrie, cari nu stau nici într'o legătură cu legea de față. Oratorul primesc proiectul, dorește încă să se steargă și contribuțiunea pe bilard și jocuri, căci această contribuțiune, neavând ca substrat un obiect de lucu, e nedreaptă. În fine propune stergerea acestor două specii de contribuțiuni, cari stau în strinsă legătură cu dările din proiectul de față.

E. Simonyi dice că starea financiară e tristă, ea e stânca, de care se va sfărâma corabia statului unguresc.

E. Szalay subterne un proiect de rezoluțiune, în care propune reducerea dărei de vânat și stergerea dărei pe armele de vânat.

Ministrul president C. Tisza observă că nu este bine să înfățișem stările noastre mai rele de cum sunt în realitate. S'a dîs că siguranța capitalei noastre e mai slabă decât aiurea, dar aceasta nu e esact, pentru că în alte capitale europene se întâmplă mai multe crime ca la noi. S'a amintit că dela introducerea contribuțiunii de vânat și pe arme s'au sporit fărlele selbatiche. Nici în aceasta privință nu poate fi togma așa reu cum se afirmă pentru că novela la aceasta lege permite goanele, la cari pot participa și cei ce nu au licență. În foarte rari casuri se face întrebuițare de acest favor. Proiectul de rezoluțiune substernut de Szalay nu încapă în cadrul desbaterei de ađi, trebuie să se amâne până de altă dată, pentru că e prea însemnat decât să trecem în fugă preste densus.

Cu aceste se încheie desbaterea generală și proiectul de lege se primesc. Punându-se la vot proiectul de rezoluțiune substernut de Szalay se respinge cu o majoritate de 113, contra 105 voturi.

În desbaterea specială a propus C. Roth stergerea tuturor contribuțiilor de lucu.

Ministrul president Tisza se învoiesc cu aceasta propunere, însă cu condițiunea ca la un asemenea cas să se urc contribuțiunea pe câștiguri la 15%; aceasta se poate face, căci și în Austria se va introduce o urcare până la 20%.

I. Helfy: Aceasta ar fi o nouă procedură de a țergui aici cu contribuțiunile, de a face „geschefturi“. (Aplaus în stânga estremă, mișcare în dreapta).

Ministrul president Tisza: Cred că propunerea mea nu e un ce ne-parlamentar și guvernul nu merită să fie atacat pentru că previne o propunere, sau să fie acusat de „geschefteria“ cum i place a se exprima de-

putatului Helfy care se întoarce în cercul ideilor sale obiceiuite. Cine scutesc interesele erariului nu pote fi acusat de „geschefterie.“ Dintr'altele propun ca amendamentul să se dea comisiunei financiale cu instrucțiunea să ia în considerare propunerea mea relativ la acoperirea sumei ce va lipsi în urma stergerei acestor contribuțiuni.

Ig. Helfy: Când m'am folosit de cuvântul „gescheft“ nu era nime-nia aici decât C. Tisza care nu m'a priceput. Eu am înțeles lucrul așa că nu este obiceiul a țergui în treburi contribuționale. Cu aceasta n'am voit să vătăm pe nime, dar ministrul president după datina sa (Așa e! în stânga estremă) s'a folosit direct contra persoanei mele de termenul că am exprimat acel cuvânt pentru că mă întorc în cercul obiceiuit al ideilor mele. Conștiința mi spune că totdeauna m'am aflat pe terenul de onoare, caracter și patriotism. (Așa e! în stânga estremă) și în acest punct nu vreau să imput nimic nici ministrului president, pot însă să constat înaintea lumii că dsa de când șede pe fotoliul ministerial a mâncat cu „geschefteria“ (elgescheftelte) averea și drepturile țerei. (Aplaus sgomotos în stânga estremă, mișcare în dreapta, strigări: la ordine!)

Ministrul president Tisza replică că n'a avut intențiunea să vătăm, trebuie însă să respingă cu hotărîre espectoratiunile preopinentului și își rezervă pentru asemenea casuri dreptul de retorsiune. (Aplaus în dreapta).

Cu acest incident desbaterea s'a intrerupt. După aceasta a respuns ministrul de comunicațiune Pechy interpelațiunea lui B. Banhidy, că se va înființa consiliul tehnic asistent propus de esperții străini și că în curând se va raporta camerii.

Raportul se ia spre sciință și ședința se închide la 2 oare.

Prefața

la memoriile lui Ludovic Kossuth.
(Înceiere.)

Kossuth trecând la a doua direcțiune a activității sale ni spune că după încurcăturile dela 1849 a urmat în Europa întreagă o stare care se poate observa numai pe câmpurile de bătălie, o tăcere îngrozitoare intreruptă numai de țipetele moribunților. Unii au cădut în luptă, alții fură spânțurați, alții aruncați în temniță, alții prigonii și despoiați de avere. Fiii patriei fură siliți la serviciu militar, poporul îngreunat cu contribuții „de plenitudine potestatis“, cari

le plătia din sudoarea feței, veduere și orfanii plângeau — în ascuns, cetățenii injurau — în ascuns. Dintr'altele linice ca într'un mormânt. Potențații numiau aceasta „o stare de ordine și linice“ și cu toate aceste reacțiunea n'a întemeiat nicăiri o stare durabilă pe întreg continentul. Acesta era mai mult un vulcan ce clocotia. Când am ajuns în Marseille, corabia mea era impresurată de acoardele viforoase ale marselese, aerul era plin de conspirațiuni. Toți conspirau în dreapta sau în stânga, chiar și oamenii, cari și reamintesc ađi cu fiori faptul că au fost odată conspiratori.

Noi emigranții unguresci nu am conspirat, căci nu aveam lipsă de conspirări. Națiunea celor esilați e oarecum liberă — o libertate tristă. Pe fruntea esilatului politic stă scris că de care taberă se ține. Cu toate că nu conspiram totuși eu ca păditoriul stindardului dela 1849, trebuia să țin samă de fazele relațiilor europene, ca să nu fu surprins și să scap privilegiul de a mână. Relațiunile mele întemeiate pe această precauțiune se țin de istoria vieții mele emigraționale, dar eu nu le-am putut folosi practice pentru binele patriei, pentru că evenimentele universale au luat altă direcțiune.

Kossuth ne istorisesc apoi că ajungând în statul Massachusset, senatul și camera deputaților cu presi-denții și cu guvernorul statului în frunte l-au întâmpinat cu ovațiuni și simpatia frățescă. Pe arcul triumfal clădit în frontul edificului a vedut inscripțiunea: „Ense petit placidam sub libertate quietem“ și sub această inscripțiune cuvintele citate din discursurile sale: „There is a community in the destinies of humanity.“ (În destinațiunea omenimei esistă solidaritate). Și guvernul acestui stat de model, liber, civilizat și fericit, în care nu afi om să nu scie scrie, nu afi cerșitor, casă dărîmată, mă prinse de mână, imi arătă acele cuvinte de pe frontespiciu și me provocă să spun națiunei mele să fie sigură că puternica republică a Statelor Unite se va purta cu ea după sânta dreptate. Poporul adunat în sute de mii a repetat cu glas puternic aceasta asigurare.

Eu, călător fără patrie, m'am bucurat de această recunoascere serbătorească a solidarității între popoare din partea unui popor, a cărui legislativă a declarat că lupta noastră pentru libertate a fost legitimă și dreaptă, intervențiunea Rusiei o vătămăre grea a dreptului internațional, care trebuia răsplătită serios de popoarele interesate la conservarea libertății constituționale. Este datorița și interesul

corabia acolo. N'a trecut mult și Ioan Cornbutte a observat că șesul de ghiață din nemijlocita apropiare era foarte tare și prin urmare că era foarte greu de a tăia un canal prin care să se poată duce corabia acolo; trebuia dar să se îngrigescă de alt port adăpostitoriu. În zădar privia Ioan Cornbutte mai departe spre nord; țermurele dealmintrea era preste tot drept și prăpăstios și după ce privirea a trecut preste cap s'a vedut că este deadreptul espus vânturilor ostice. Împregiurarea aceasta a adus pe căpitanul cu atât mai vartos în perplesi-tate, cu cât Andreiu Vasling a arătat cât este de rea pozițiunea acestei localități, dovedind totodată ceea ce dicea, cu argumente, cari nu se puteau înfrânge. Chiar și pentru Penellan era de astădată cu greu de a rămâne credincios devisei sale, că tot ce e pe lumea aceasta are să fie de folos.

Pentru bric mai era încă numai posibilitatea, de a-și căuta un loc în partea de meadă și a țermurelui; aceasta avea să dîcă atăta, a se întoarce

de unde venise; amânare mai îndelungă nu era recomandabilă. Mica trupă se întoarce cu graba eară spre corabie, căci și mijloacele de traiu începură a se apropia de sfârșit. În decursul întoarcerii Ioan Cornbutte căuta cu toată sirguinta după o crepătură sau vre o apă navigabilă, carea să permită a tăia în ghiață un canal; dar în zădar.

Cătră sară marinarii au ajuns la zidul de ghiață în adăpostul cărui au odihnit în noaptea trecută. În ziua aceasta încă nu ninsese și așa le-a fost cu puțință a cunoasce încă urmele ce lăsaseră în ghiață. Așa au întins de nou peile de bibol și s'au pus la odihnă.

De necas pentru căletoria lor fără de succes Penellan a durmit cam reu. El se întorcea în asternutul seu vartos încoace și încolo, fără să adoarmă; când de odată la urechile lui străbate un durduit surd. Ascultă și tonul i se păru așa de estraordinariu, încât destepă pe Ioan Cornbutte îmboldindu-l cu cotul mâinii.

„Ce e? întrebă acesta; după o-

biceul marinarilor el era așa de îngrebă treaz la minte, precum se des-cepta de curând trupesce.

— „Ascultă dle capitan!“ a fost scurtul respuns al subcarmaciului.

Fremetul creșea cu vehemență considerabilă.

„Tunet nu poate fi; dîse Ioan Cornbutte ridicându-se; aceasta e cu neputință în lățimile aceste!

— Mai curând cred, că avem de a face cu o bandă de urși de ghiață, observă Penellan.

— Dracu! până acum încă n'am simțit nici unul.

— Mai curând sau mai târziu va trebui să fim gata la o vizită din partea. La toată întâmplarea să'i primim bine!

Penellan se înarmă cu o pușcă și se sui cu multă desteritate sus pe bolovanul de ghiață, sub care se adăpostia. Dar fiindcă într'aceea întunecimea deveni foarte mare și vremea era închisă, n'a putut observa nimica. Ascultând din nou a cunoscut, că cauza durduitalui nu trebuia să o caute în

giurul seu. Sgomotul de mai nainte a devenit acum așa de vehement, încât s'au deșteptat și ceilalți sofi, și observară cu spaimă, că durduitul se aude de sub picioarele lor.

Un pericol nou li se presenta, pentru că în urma durduitalui s'a simțit foarte bine un cutremur undulătoriu al câmpului de ghiață, încât mai mulți matrozii își perdură ecuilibrul și cădură.

„Atențiune! strigă Penellan.

— Holla! respunseră matrozii.

— Turquette! Gradlin! Unde sunteți?

— Aici! strigă Turquette și se scutură de zăpadă.

— Încoace, Vasling, strigă Ioan Cornbutte cărmaciului. Gradlin aci e?

— Aici dle căpitan!... dar suntem perduți, respunse Vasling.

— Din contră, poate că suntem mântuiți! strigă Penellan. Abia terminase cuvintele aceste, când se auzi o pocnitură înfricoșată; suprafața ghiaței plesni în două și marinarii se vedură siliți a se acăța de bolovanul de ghiață, care se clătina cu ei încoace

tuturor națiunilor guvernate prin constituțiune să intre în raport intim unele cu altele pentru a pute respinge împreună cu succes atacurile puterii violente.

Acest simț de solidaritate, vestit cu atâta solemnitate dincolo de Ocean, l-am reafiat fresce la toate națiunile din Europa, a căror suferințe în anul 1849 au sporit „familia esilaților.” Toate națiunile erau pătunse de simțământul, că lupta Ungurilor pentru libertate a fost dela început, cu deosebire însă dela intervențiunea rusească, de un interes european. Împregiurarea aceasta și faptul că împăratul Austriei a fost silit să aducă ajutoriu străin contra noastră și că lângă puterea armată a trebuit să întrevină și opera surupătorilor ascunși, pentru a ne smulge armele dreptății din mână, mai departe strălucirea gloriei ce impresura numele de „honved” și în sfârșit faptul, că noi am rămas cei din urmă pe locul de luptă al libertății dimpreună cu eroicii venețiani, toate aceste dedeau națiunii ungare o mare însemnătate și ea se bucura de auctoritatea unui frate mai bătrân, la care se uită toți cu încredere și speranță.

De altă foaie se țin conexiunile, în cari am cercat să ne punem pe timpul resboiului din Crimeea cu puterile beligerante și cari într'adevăr le a și realizat emigrațiunea ungară în timpul resboaielor din 1859 și 1866.

Sfârșitul resboiului mai nou între Ruși și Turci, care va avea o influență grozavă asupra viitoriului, a dovedit în mod învederat cât de dreaptă era aksioma ce voiam să o validez eu pe timpul resboiului din Crimeea, aksioma, că catastrofa ce a urmat, adică estinderea puterii rusești prin cestiunea orientală, numai așa se poate împedea, dacă se va regula deodată afacerea Ungariei și a Poloniei. Poarta a recunoscut aceasta și nu doria nimic mai ferbinte decât realizarea acestei combinațiuni politice raționale, dar aliații ei apuseni i-au legat mâinile din considerațiuni către Austria. Speranțele patriei noastre legate de ocașiunea providențială s'au prefăcut în fum.

Resboiul italian din anul 1859 a adus emigrațiunea ungurească într'un raport de alianță cu puternicul împărat de atunci al Francezilor, însă numai în mod trecător, într'un mod mai durabil însă cu guvernul r. italian până la 1867. Resboiul din anul 1867 încă a adus un asemenea rezultat cu Prusia.

La ambele ocașiuni se părea că ângerul misericordiei d-șeesci întinde mult cercatei națiuni ungare păharul bucuriei — dar acesta s'a prefăcut în păharul amărăciunii. La prima oca-

și încolo. Cu toate afirmările subcarmaciului erau în cel mai mare pericol; gheața era sguduită în temelii; ea, ca să întrebuițăm o frasă marinară, „își ridicase ancora.” Clătinarea ținu aproape două minute și nenorocității se temiau în tot momentul, că sub picioarele lor se deschide o crepătură și i' inghite. În frica cea mai mare așteptau făcutul țilei, de oare-ce până atunci nu cutezau să facă un pas și așa au trebuit să stea întinși pentruca să evite perirea.

În cel dintâiu făcut al țilei ținutul le oferă o iconă cu totul schimbată; în sara trecută vedură, cât putură vedea cu ochii, numai un șes imens de gheață; acum șesul era crepat în mii de locuri și, prin o mișcare submarină de valuri turburate, spart și dărăburit.

Ioan Cornbutte cugeta adânc mișcat la bricul seu.

„Biata mea corabie! de sigur e perdută” țise el.

Desperațiunea cea mai mare se oglinda pe fețele soților sei; pentrucă

siune ni s'a răpit bucuria prin învingerea sângeroasă și grea, dar repede asupra Austriei și prin frica învingătorului imperator de ciocnirea carea a urmat cu 12 ani mai târziu și care putea fi prevenită în anul 1859. În anul 1859 însă ne-a răpit bucuria învingerea ușoară și repede a Prusilor și mai mult — națiunea însăși. Aburul dualismului austro-ungar umplea deja pe atunci aerul.

În anul 1867 am adresat lui Francisc Deak o scrisoare deschisă, în care țiceam: „Din revelațiunea uriașă a puterii de viață ce a desvoltat națiunea ungară în anii 1848—49, când succesul a atârnat numai dela ceva mai multă răbdare, a rezultat la toată întemplantarea cel puțin atât, că atât în politica puterilor, cât și în simțimentele popoarelor, națiunea noastră, chiar și în căderea ei, trebuie să se numere între acei factori vitali, cari formează un scop de sine și de cari evenimentele istoriei europene trebuie să țină samă.

Aceasta era așa pe câtă vreme exista o întrebare ungurească și istoria va afla la aceasta o ilustrațiune interesantă în acest moment din viața emigrațiunii unguresci.

Mie și celor ce mi-au fost colegi în stăruințele mele, mi-a rămas în noaptea speranțelor nimicite numai suvenirea unei slabe rațe de lumină: am păstrat națiunea noastră în mijlocul amăgirilor puterilor ca scop de sine și am înfrânat impaciența dorului ei ferbinte într'atât, că nu am lăsat națiunea unealtă oarbă pentru scopuri străine.

În direcțiunea a treia Kossuth are puține lucruri de înregistrat. Emigranții puteau să aibă o valoare în sine numai așa dacă densii erau recunoscuți de reprezentanții aspirațiunilor naționali. De aci urma datorința să întreținem solidaritatea cu națiunea, îngrijindu-ne în același timp ca și națiunea să susțină solidaritatea cu noi. Aceasta cugetare imprumutată e firul conducător în conexiunile noastre cu patria. Adaug numai, că eu am obligat pe aderenții credeului meu politic din patrie în suflet să facă dispoziții ca patria la ocașiune binevenită să nu fie nepregătită. De altă parte i-am făcut atenți, că independența Ungariei nu se poate elupta prin înființarea de baricade pe strade. Aceasta cauză, dacă trebuie să ne luptăm cu arma pentru ea, cere un resboiu care va avea nu dimensiunile unei revoluțiuni interne, ci ale unui resboiu mare străin. A provoca acești „genii” nu este nici consult nici permis

perirea corăbiei era moartea lor inevitabilă.

Curagiu amicilor, strigă Penellan; cugetați că poate evenimentul de ați noapte nea deschis o cale printre sloii de gheață, pe carea să putem duce bricul în sinul de iernare. Priviți, eu nu m'am înșelat; încă și până acum Jeune-Hardie este cel puțin cu un mil mai aproape de noi!”

Cu toții se repeziră în direcțiunea arătată și încă așa de fără de grige încât Turquette alunecase într'o crepătură, în care negreșit că și-ar fi aflat sfârșitul, dacă Ioan Cornbutte nu punea din vreme mâna pe el și nu l-ar fi tras de haine afară.

Bricul innotă înaintea vântului în adevăr mai aproape cu două miluri și când mica trupă, după mari ostenele, a ajuns la densul, l-a găsit în stare bună, însă cârma'i era sdrobită de sloi de gheață. Remăsese ne ridicată. (Va urma).

pentrucă sângele fiilor Ungariei este prețios și ar fi o crimă să l' pui în joc fără folos. Aceasta însușire particulară a cauzei independenței Ungariei nu am pierdut-o nici când din vedere în vicisitudinile prin care am trecut atât în conexiunile mele cu patria cât și cu străinătatea.

Acest moment a dat emigrațiunii unguresci acel caracter distins, care a îndemnat chiar și pe împăratul Napoleon III să replice presei germane, care îi făcea după resboiul din 1859 imputarea, că s'a împreunat cu elemente revoluționare, în organul seu redigat de Granier de Cassagnac: „Ungurii nu sunt revoluționari ci patrioți.”

Aceste au fost silințele emigrațiunii unguresci — țice Kossuth către sfârșitul prefeței sale — toate aceste aparțin la trecut, națiunea a hotărât altfel, ea a rupt ruda stindardului ce l-am purtat noi sus pe ostenicioasele căi ale espatriării. Eu am scris lui Francisc Deak, că puterea cumpănită a cestiunii unguresci a fost „o mare acuișițiune și ar fi crimă a lăsa din mâni.” Dar națiunea a lăsat din mâni această acuișițiune. Astăzi cestiunea ungară mai există numai în adâncul inimilor, dar înaintea lumii nu mai există. Nu mai există nici emigrațiune ungurească. Eu și fii mei împreună cu puțini amici credincioși și de același simțământ suntem singuri, ca nise călători părăsiți prin pustie.

Mie, vechiului peregrin, care am ajuns la marginea mormântului, care n'am viitor, nici bucurie în trecut, mi spune convicțiunea sufletului, că eu voi avea drept odată atât față cu inimicii națiunii mele cât și față cu inși națiunea.

Judecătorul lumii va judeca. Kossuth observă că aceste fapte se țin de trecut și togma pentru aceea a încheiat contract cu societatea „Ateneului” pentru publicarea memoriilor din emigrațiune.”

Colecțiunea nu e completă, pentru că de o parte nu i permite discrețiunea, a publica tot, de altă parte însemnările despre ce a lucrat și scris nu sunt complete. Scrisorile cari nu se pot publica acum din cauza discrețiunii le lasă fiilor sei.

Kossuth se adresează către publicul unguresc cu cuvintele cu cari s'au adresat și publicului englez, când și-a deschis prelegerile: „Stau înaintea voastră ca muncitor.”

Cu lucrul am trăit atunci, cu lucru voi să trăiesc și la capătul țilelor mele.

În sfârșit mulțămesc amicului meu Ig. Helfy deputat dietal, care s'a însărcinat cu pregătirea scrisorilor pentru presă, cu precisarea stilară a diferitelor manuscrite și cu îngrijirea corecturei, mulțămesc firmei „Ateneului” pentru bunăvoința, cu care a primit ofertul, și reprezentanților ei pentru ajutoriu dat la realizarea contractului.

Cu aceste — termină Kossuth — predau „scrisorile” mele publicității. — — — sine me liber ibit in urbem.

Collegno (al Baraccone) în Italia. În 5 Noemvre 1879.

Ludovic Kossuth

Varietăți.

* (Tim pul). Alaltăeri dimineată era frigul de 13 graduri sub nulă. Eri dimineată a început o ploaie ca primăvara și temperatura s'a suit până la 8 graduri preste nulă. Apă destulă.

* (Timbre nouă). În urma unei ordinațiuni a ministeriului de finanțe cu 1 Ianuarie 1880 se vor întrebuița în locul timbrelor de până acum altele noue.

* (Jidanii emigrează). În părțile de sus ale Ungariei este așa mare foamete, încât Jidanii de acolo

emigrează în America. Din comitatul Zemplin ei se duc în masse la Cașovia, unde se încarcă pe calea ferată ce conduce spre Galiția. Din Cașovia timp de patru țile ei sosesc la Hamburg, și de acolo 12 oare pe mare ajung la New-York. Se scrie că și din Galiția emigrează Jidanii la America.

* (Drumuri celebre). Drumul care traversează Simplon a fost proiectat de Napoleon și construit cu speșele comune ale Francei și Italiei. El fu finit la 1805; are 36 mile în lung, aproape 25 picioare în larg, pe 264 punți prin șese tunele săpate în stâncă, din care unul are 1300 picioare de lungime și 12 de lărgime. Aceasta e una din cele mai înspăimântătoare întreprinderi, pe care au făcut-o vreo dată oamenii.

Alt drum minunat din toate punctele de vedere, este acel care trece prin muntele St. Bernard între Svițera și Italia. El trece printre două vârfuri care sunt cele mai înalte ale muntelui și se află rădicat la o înălțime de 8000 picioare deasupra nivelului mării. Drumul face numeroase circuite și conduce la celebra Monastire așa de renumită pentru umanitatea călugărilor sei și sagacitatea rasei cânilor enormi, cari sunt crescuți aici pentru ajutorul călătorilor pierduți în omăt. Napoleon trecu la 1800 acest drum cu armata sa.

Pe muntele St. Gothard circulează încă un drum extraordinar. El are 12 picioare de lărgime numai și este pavat cu granit. Puntea Satanei pe acest drum este aruncată cu o singură arcadă deasupra unui abiz insondabil. Este una din minunile lumii.

Vechia Romă în timpurile mării sale avea 29 drumuri militare magnifice. din care mai multe erau mărginite cu temple splendide și rezidențe regale.

La 12 mile erau bastimente care serviau ca stații pentru cai totdeauna gata pentru curieri; aici se gășiau asemenea căruțe și animale pentru transportul bagagiilor și a mărfurilor. În interval de 30 mile se gășiau casarme pentru soldați.

Soliditatea acestor drumuri era așa de mare, în cât și astăzi după două mii de ani se gășesc ruine, ce atrag administrațiunea generală.

* (Cersitor avut). Poliția din Viena a arestat țilele trecute pe un cersitor impertinent. La el s'a gășit un libel dela casa de economii, pe numele seu despre suma de 2869 fl., și 31 cr. bani gata. Arestatul țice că el a cersit toată suma aceasta.

* Originea neamului omenescu) Rudolf Falb scrie din San-Francisco: „Prin studiul limbilor, ce se vorbesc de Indiani în Peru și Bolivia (Cuichua și Aimara) me făcui atent la unele înrudiri cu limbile semitice, în deosebi cu cea arabică, carea o iuvățasem cu diligență în tinerețele mele. Nu există însă mare deosebire între rădăcinile arice și cele semitice, ba se poate țice, că cele semitice sunt mai preste tot arice. Cetele comune se află mai cu samă și mai curate în Cuichua și Aimara, pentru aceea mi-a succes în curând în plattoul din Peru și Bolivia ale privi ca originea neamului omenesc de ați.

* (Cum stau la masă Japonezi?) Este cunoscut că Japonezi nu se pun la masă pentru a mânca. Fața de masă, care e făcută de paie, este întinsă pe un covor. În mijloc se pune un vas de lemn, ce conține orez, care e nutrimentul fundamental al Japonezilor de ori ce clasă. Maniera ordinară de a prepara orezul este, de a l' pune într'o mică cutie de lemn foarte ușor, pe care apoi o aruncă într'o oală cu apă ferbinte; orezul crapă și grânele rămân seci și separate unele de altele. Fie-care conviv

e atât orez cât poate conține o farfurie de porțelan, pe care o ține în mâna și pe care o duce la gură, mâncând orezul fără a se servi de micile bețe de ivoriu obicinuite, până ce farfuria e deșartă pe jumătate; atunci se adaugă orezului câteva bucățele de pește, de carne sau de pasere, care să găsească pe un feliu de bucate destinat la nutrimentul animal. Bucatele sunt sărate, pipărate și pregătite cu un fel de sos foarte iute pregătit, din un feliu de fasole neagră, numit Soy. Ouă, legumă precum sfeclă, morcovi, patate, boboci de bambus și salată compusă de rădăcini de lotus completează prânzul ordinar al Japonezilor. Căiul și Saki sunt luate a urma calde și fără zahar,

* (Un furt fățiș) s'a întâmplat de curând într-o restaurațiune în Munich. Acolo își petreceau mai mulți oaspeți la o masă vorbinduse despre repețitele furturi de căputuri de earnă mai în toată eara. Cu toții erau uniți deja în părerea, că acela trebuie să fie de tot prost, carele se lasă a fi furat așa. Între aceștia un neguțătoriu de vitejice: „Aici lângă mine se află mantaua a mea acățată de cuiu; așa vrea să vîd eu pe acela, care mi o ar fura“. Atunci se scoală unul dintre meseni și cu cuvintele: „Vedeți aceasta se face așa“, ia mantaua din cuiu, se îmbracă cu ea, face un compliment și ese pe ușă fără pălărie, că gluma sau șaga așa se face. Mai mulți dintre meseni strigară încă, că aceasta nu ar fi o șagă extraordinară. Trec însă vre o câteva minute dar omul nu se mai arată. În sfârșit neguțătoriu întrebă pe oaspeți: oare unde va fi și cine este domnul acesta? Nici unul nu'l cunoștea! Birtașul fiind și el întrebă răspunde, că acest oaspe a fost întâiași dată aici. „Acuma se scoală toți, însă în zădar pentru că casa avea și în dos o porțiță. În mantaua ma era și un portmone cu 200 fl. v. a.

Bursa de Budapesta

din 4 Decembrie n.

Renta de aur 95.85, Împrumutul drumurilor de fer ung. 113.50, I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung. 74.25, II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung. 85.50, oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung. 77.50, Împrumutul ung. cu premii 109.—, obligațiuni ung. de rescumpărarea dicimei de vin 88.50 obligațiuni urbariale ung. 86.—, obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire 88.—, obligațiuni urbariale temeșane 86.50, obligațiuni cu clausulă de sorțire 84.—, obligațiuni urbariale transilvane 84.75 obligațiuni urbariale croato-slavonice —, datorie de stat austriacă în hârtie 68.60, renta austriacă în argint 70.50, renta de aur austriacă 81.—, sorți de stat dela 1860 130.50, acțiuni de bancă austro-ung. 840, acțiuni de bancă de credit ung. 259.—, acțiuni de credit austr. 280.50, argint —, galbin 5.51, napoleon 9.21, 100 marce nemțesci 57.60, London (pe polița de trei luni) 116.60.

Bursa de Viena

din 4 Decembrie n. 1879.

Metalele 5%	—
Acțiuni de bancă	841
Împrumutul de stat din 1860	131
Împrumutul naț. 5% (argint)	68 60
Acțiuni de credit	259 25
Valuta nouă imperială germană	57 60
London	116 50
Galbin	5 53
Napoleon d'aur (poli)	9 20

Economic.

Sibiu, 2 Decembrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.—9.—; Grâu sîcărîș fl. 6.80—7.60; Sîcărîș fl. 5.10—5.50; Orz fl. 4.40—4.80; Ovîș fl. 2.90—3.30 Cucuruz fl. 4.30—4.70; Mălaiu fl. 5.50—6.—; Cartofii fl. 1.30—1.50; Sîmîș de cânepă fl. 7.—8.—; Mazere fl. 8.—8.50; Linte fl. 10.50—11.—; Fasole fl. 8.—8.50 pro 50 chilo: Făină de pîne fl. 7.50; Slănină fl. 30—32; Unsoare de porc fl. 25—26; Sîubrînt pro 50 chilo fl. 16—17; Sîu de luminări fl. 23—24; Luminări de sîu 50 chilo fl. 28—28.50; Sîupnă fl. 20—20.50; Fîn 50 chilo fl. 0.95—1.05; Cânepă pro 50 chilo fl. 16—18 Lemne vîrtoase de foc pro metru cubic fl. 3.50 Spirit pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită —40— cr.; Carne de vișel 38—45 cr. carne de porc 40—42 cr.; carne de berbec 28—30 cr.; oauă 10 de 40 cr.

Brașov, 28 Noembrie n. Pro hectolitru: Grâu 8.60—9.30; Grâu sîcărîș fl. 5.70; Sîcărîș fl. 5.30—5.40; Orz fl. 4.20—4.40; Ovîș fl. 2.70—2.80; Cucuruz fl. 4.90; Mălaiu fl. 5.50; Mazere fl. 6.60; Linte fl. 8.50; Fasole fl. 7.— Sîmîș de in fl. 9.20 Sîmîș de cânepă fl. 4.80— Cartofii fl. 1.25 pro chilo: carne de vită 44 cr. carne de porc 40 cr.; carne de oai 28 cr.; Sîu de bovine proaspăt fl. 32; (pro 100 chilo); topit 44 fl.

Mediaș, 27 Noembrie n. Pro hectolitru: Grâu 8.50—9.—; Grâu sîcărîș fl. 6.80—7.20; Sîcărîș fl. 5.50—5.80 Ovîș fl. 2.80—3.—; Cucuruz fl. 4.30—4.50; Sîmîș de cânepă fl. 5.—6.—; Fasole fl. 7.—8 mazere fl. —.—; Cartofii fl. 1.60—1.80; Fîn fl. 1.60—1.80; cel vechiu; cel nou fl. —.—; Cânepă fl. 34—37; Slănină pro 100 chilo: fl. 40—60; Unsoare de porc fl. 40—50; Sîu de luminări fl. 40—50; Spirit pro grad cr. 11½; carne de vită pro chilo 40 cr.; carne de porc —40— cr. carne de vișel 36—40 cr.; carne de berbec — cr.; oauă 3 de 10 cr. Tîrgul de ași a fost foarte rîu cercetat.

Budapesta, 29 Noembrie n. Precum împregiurările timpului peste tot anul au avut un caracter anormal și escisiv, așa și în săptămîna trecută și așa va merge cu siguranță până la sfîrșitul anului. Împărțirea ano-timpurilor după calendariu nu mai există. Earna a intrat cu mare tărie foarte de vreme și aceasta o anunțasem noi încă de mult în foaia noastră. Octomvrie în acest an a fost începutul și sfîrșitul toamnei, Noembrie a adus eara, în loc ca el să facă sfîrșitul zilelor frumoase de toamnă. În decursul săptămînei trecute am avut o temperatură între + 2° și 3° R. Cătră sfîrșitul ei a început apoi un ger nemaî pomenit, vînturile nordice șuerau grozav și au adus o zăpadă mare; gerul domnesce cu sistem până ași. Dunărea a înghețat și comunicația este tare întreruptă. Negoașele s'au stricat nespuse și oamenii au ajuns până la desnădîjduire. Vai de bieții oameni seraci! Mare noroc este însă, că pe lângă toate nenorocirile aceste prețul bucatelor până acuma nu s'au urcat mai tare decum au fost mai înainte. Așa notăm următoarele:

Grâul la 30,000 m. m. cu câte fl. 14—14.84; sîcara la 2000 m. m. cu fl. 9—9.75; orzul la 3000 m. m. cu fl. 7—7.75; ovîșul la 3000 m. m. cu fl. 7—7.50; cucuruzul la 8000 m. m. cu fl. 7.70—8.85; făina nici acuma n'a trecut prea tare și a fost lesne.

Păstăioasele au trecut cum urmează: linte cu fl. 11—15; mazerea cu fl. 13—16; fasolea cu fl. 11—11.25; mălaiul cu fl. 7—8; sîmîș de cânepă cu fl. 10—10.50; sîmîș de in cu fl. 13—14; toate per 100 chilogramme; lăunile per 100 m. m. cu fl. 80—81; și per chilogram cu fl. 1.75—2.45.

Porcii la 69.680 au trecut cu prețuri mai mult mijlocie. Din Ungaria de jos au fost în tîrg 8010, din România 1560 și din Ardeal 220 capete; unsoarea de porc fără vas a trecut cu fl. 51—52 și cu vas cu tot cu fl. 54—54.50; slămina cu fl. 45—47.50; sîul cu fl. 48—49; spiritul en gros cu fl. 35—36, en detail cu fl. 38; cartofii per m. m. cu fl. 3.40—3.50.

Peile și adecă: cele de oai cu fl. 135—1.45; cele de miel cu fl. 80—90; cele de vacă cu fl. 108—112; cele de bou din Bănat cu fl. 130—135, și din Ardeal cu fl. 140—145 per 102 dărbate; cele de cal au trecut cu fl. 14—15 pîrechea.

(Miseria în Germania). Cetim în „Renașterea“: Recolta cea rea ce bîntue mai toată Europa de câțiva ani a dat naștere unei miserii care s'a întins pretutindeni pe unde se întinse și reaua producțiune.

Nu numai sîrmanul popor Irlandez, care este în mare disperare, suferă de nenorocirile relei producțiuni, nu numai țărînul nostru, și dacă putem dice că suferă și el, — dar și în Germania miseria și calamitățile relei recolte s'au lăpît în multe părți avute odinioară.

Astfel miseria se află nu numai în Silesia și Turingia, dar chiar și în marele ducat de Baden.

Eată ce primesce diarul de „Alsace“ de acolo:

Noi cestialți oameni dela țară avem perspectiva unei erni foarte triste: de făcut nici o încasare și cu toate aceste — cheltuielile noastre rămîn aceleași. Este adevărat că dobitoacele și lemnele se vînd cu prețuri bune, dar lipsesc cumpărători. Vindearea a fost rea atât sub raportul calității, cât și sub acela al cantității. Câțiva struguri numai s'au copt și au dat un must pe care nu'l cumpăra nimeni. În localitățile vinicole cele mai favorizate la Laufen, Müllheim, Wyhlen, Waldshut etc. etc. nici o tranșacțiune nouă n'a fost făcută. Brutarii și cărcmarii măresc prețurile mărfurilor lor; impozitele de ori-ce natură și lefurile nu se micșorează, cultivatoriului îi lipsesc banii Pentru a pute plăti lefurile valeșilor și servitoarelor sale trebuie să facă împrumuturi etc. etc.

„Marele duce deschîdînd sesiunea parlamentară, a pronunțat un discurs prin care se constată deficitul budgetului. Să stăruiescă a se îndrepta rîul făcînd economii și mîrînd sarcinile împuse populațiunii. Fericită populațiune!“

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitațiuni: în 20 Dec. 1879 și 20 Ian. 1880 imob. rămasului după Lazar Zimpea în Căcova (judec. cerc. Sebeș); în 11 Dec. imob. lui Michail Antal în Cluj (trib.); în 23 Dec. 1879 și 23 Ian. 1880 imob. d-nei Mariska Farkas în Remetea; în 17 Dec. 1879 și 17 Ian. 1880 imob. lui Iliuț Moldovan și soți în Remetea; în 17 Dec. 1879 și 17 Ian. 1880 imob. lui Pantilie Filim on în Remetea; în 20 Dec. 1879 și 20 Ian. 1880 imob. lui Teodor și Iosif Fonai în Remetea; în 22 Dec. 1879 și 22 Ian. 1880 imob. lui Ioan Lazar și soți în Remetea (judec. cerc. Șomcuta-mare); în 2 Ian. 1880 imob. lui Vasiliică Simșorzan în Archiud (judec. cerc. Teaca); în 13 Dec. 1879 și 13 Ian. 1880 imob. rămasului după George Petru lui Timariu în Pianul de jos (jud. cerc. Sebeș); în 15 Dec. 1879 și 15 Ian. 1880 imob. lui Ioan Onuc în Chelcia; în 15 Dec. 1879 și 15 Ian. 1880 imob. lui Csitsan în Chelcia; în 22 Dec. 1879 și 22 Ian. 1880 imob. lui Ioan Raș în Remetea (judec. cerc. Șomcuta-mare); în 13 Dec. 1879 și 13 Ian. 1880 imob. Anei lui George Timariu în Pianul de jos (jud. cerc. Sebeș); în 12 Dec. 1879 și 12 Ian. 1880 imob. lui Martin Bidner în Monor; în 15 Dec. 1879 și 15 Ian. 1880 imob. lui Ioan Lucescu și soți în Budiș (trib. Bistrița); în 13 Dec. imob. rămasului după Martin Nagler în Făgăraș (judec. cerc.); în 20 Dec. 1879 și 20 Ian. 1880 imob. d-nei Onuț Petrică în Remetea; în 23 Dec. 1879 și 23 Ian. 1880 imob. lui Maftiu Macsin în Remetea; în 20 Dec. 1879 și 20 Ian. 1880 imob. Dochiei Raș în Remetea; în 22 Dec. 1879 și 22 Ian. 1880 imob. lui Timofteiu Dale în Remetea (jud. cerc. Șomcuta-mare); în 15 Dec. 1879

și 15 Ian. 1880 imob. lui Teodor Dumitru Brie și soți în Deal (judec. cerc. Hue-din); în 12 Ian. și 12 Feb. 1880 imob. lui Michail și Catarina Lienerth în Roșia; în 8 Dec. imob. lui Andreiu Dărăbanț în Veștem (trib. Sibiu); în 20 Dec. 1879 și 20 Ian. 1880 imob. lui Petru Florea în Cainel (trib. Deva).

Nr. 197. 1879.

1—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia gr. or. de classa III din Covragi în protopresbiteratul tractului Hașeg, se escrie prin aceasta concurs cu termenul până la 18 Decembrie a. c.

Emolumentele sînt:

1. Casă parochială.
2. 6 jugere pămînt arător și fînaș.
3. Dela fie-care familie (83 fumuri) câte două ferdele cucuruz nesfârmit cu tuleul și
4. tot asemenea câte o ți de lucru dela fiesce-care fum.
5. Venitele stolare îndatinate.

Cei ce doresc a ocupa această stațiune de paroch, au ași adresa concursese instruite în sensul prescrișelor din „Statutul organic“ și a dispozițiunilor sinodului archidieceșan din a. 1873, până la termenul sus amintit la subscrisul.

Hașeg la 16 Noembrie 1879.

În conșelegere cu comitetul parochial.

Ioan Raș m. p.,
protopresbiter.

Nr. protop. 212, 1879.

1—3

CONCURS.

În sensul înaltei ordinațiuni consistoriale din 9 Octomvrie 1879 Nr. consist. 2678. B. se escrie prin aceasta de nou concurs pentru vacanta parochie de classa a III-a Hașag cu termenul până în 23 Decembrie 1879.

Emolumentele sînt:

1. 18 jugere pămînt; parte arătoriu parte fînaș.
2. Dela 70 familii o ți de lucru sau 50 cr. v. a., bani.
3. Stolarele usuate și regulate în sinodul ppresbiteral.
4. Casa cu edificile necesare de locuit în 2 ani de zile, după care timp se obligă poporul a edifica casa și edificii pe curtea bisericeii.

Doritorii de a ocupa această stațiune preoțească sînt avisați ași așterne concursese lor bine instruite în sensul „Statutului organic“ și a dispozițiunilor sinodului archidieceșan din anul 1873 la subscrisul scaun protopresbiteral până la termenul sus arîtat.

Mediaș în 21 Noembrie 1879.

În conșelegere cu comitetul parochial.

Dionisiu Chendi m. p.,
adm. protopr.

Neoplanta.
1875.
Medalie de argint.

Seghedin.
1876.
Medalie pentru merite.

CLOPOTE

DE TOATĂ MĂRIMEA

pe lângă hotărîrea prealabilă a sunetelor lor.

Cu deosebire recomandă clopotele gaurite, inventate de dînsul, a căror sunet este mai adînc decît acelor de construcțiunea vechie și care, fiind de 100 punți, sînt asemenea celor de 140 punți de construcțiunea vechie.

Se află totdeauna în deposit clopote, dela mărimea cea mai mică până la 50 chilogr., precum și de proasce portative și de mîna.

Se recomandă pentru comande cât de multe

Antonie Novotny
în Timișoara.